

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček, račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VI. - Štev. 14

Gorica - 8. aprila 1954 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Dogodki v Egiptu

V Egiptu je po razburjenju prvih dni preteklega tedna zavladalo neko zatišje. Dasiravno je polkovnik Nasser odnesel napram generalu Naguibu zmago, je Naguib ohranil še vedno mesto predsednika v Revolucionarnem svetu in v vladi. Vse kaže, da se je uklonil trenutni večini, kar pa ne pomeni, da je za vedno pokopal svoje načrte. Zanimivo pri vseh egiptovskih dogodkih je dejstvo, da potekajo vsi ti dogodki skoro brez vsakih človeških žrtev in brez vsakih medsebojnih obračunavanj. To je na vsak način zelo lepa lastnost egiptovske revolucije ter dela čast egiptovskim prvakom.

Da bi pomiril obe stranki, to je Naguibove in Nasserove pristaše, je priletel v Kairo na letalu sam arabski kralj Ibn Saud, a vsa njegova posredovalna prizadevanja so ostala brezuspešna. Ko se je vračal, ga je spremljal na letališče gen. Naguib in ostali člani Revolucionarnega sveta. Na letališču je prišla gen. Naguibova slabost. Padel je v omedlevico, a je prišel kmalu k sebi, vendar je moral zaradi živčne izčrpanosti v posteljo.

Isti dan, ko se je arabski kralj vračal domov, je bila proglašena v Kairu in Aleksandriji splošna stavka. Stavkali so železničarji, uslužbenci tramvajev, avtobusov, taksijev in sploh vsi delavci. Poslovala so le najbolj potrebna podjetja kot električne, plinske, vodovodne centrale in telefonske zveze. Stavka je imela namen podpreti Nasserja in njegove pristaše v Revolucionarnem svetu; ti zahtevajo, da mora ostati Revolucionarni svet na vladi, dokler ne bodo doseženi vsi cilji revolucije,

med temi seveda tudi umik Angležev s suškega ozemlja.

Toda tudi pristaši gen. Naguibu niso držali na dan splošne stavke prekrižanih rok. Studentovska mladina in muslimanski bratje so se s svoje strani zbrali na kairskem vseučilišču k zborovanju ter zahtevali konec revolucijske dobe, razpis svobodnih volitev ter povrnitev k rednemu parlamentarnemu življenju. Gen. Naguib ima kljub trenutni zmagi polkovnika Nasserja še veliko prebivalstva na svoji strani, predvsem pa versko-politično organizacijo muslimanskih bratov in visokošolsko in drugo mladino. Dejstvo, da se ravno mladina bje in bori za demokratične ustanove države, daje egiptovski mladini zelo lepo pričevalo.

Nove sovjetske spletke

Zadnji dan marca je sovjetska vlada izročila ameriškem, francoskemu in britanskemu poslaniku v Moskvi noto, ki je zaradi svojih nepričakovanih predlogov, osupnila ves zapadni svobodni svet. V tej noti stavi Sovjetska vlada zapadnim velešilam dva nova predloga o zmanjšanju mednarodne napetosti in o odstranitvi nevarnosti, ki jo predstavlja »vstajajoči nemški militarizem«.

Prvi sovjetski predlog se tiče evropske varnosti. Kakor znano je sovjetski zunanji minister Molotov predlagal na berlinski konferenci sklenitev evropskega obrambnega pakta, ki naj bi se ga udeležile vse evropske države, medtem ko bi ime-

Medtem sta vlada in Revolucionarni svet na skupni seji sklenila, da bosta obdržala vso oblast do konca prehodne dobe, to je do leta 1956 v svojih rokah. Obenem sta preklcala sklepe 5. in 25. marca glede razpisa novih volitev ter sklenila ustanoviti Narodni posvetovalni svet, ki naj bi bil sestavljen iz zastopnikov vseh organizacij in drugih ustanov. Ta novi narodni svet bi moral sodelovati z mladimi vojaškimi voditelji ter dati Egiptu nove politične smernice.

Kakor rečeno, vlada v Egiptu neko politično zatišje. Kako dolgo bo to zatišje trajalo in kako dolgo bodo zadnji sklepi Revolucionarnega sveta ostali v veljavi, je pa drugo vprašanje. Ker sta obe stranki, to je Naguibova in Nasserova stranka približno enako močni, so spremembe egiptovske notranje politike ne samo možne, ampak celo zelo verjetne.

le Združene države in komunistična Kitajska v zboru evropskih držav le posvetovalno besedo. Zapadni ministri so ta sovjetski predlog takrat odločno zavrnili. Zavedali so se namreč, da bi tak varnostni sistem izročil vso Evropo na milost in nemilost Sovjetski zvezi.

V zadnji noti pa je Sovjetska zveza svoje mnenje o ameriškem sodelovanju pri evropskem varnostnem paktu popolnoma spremenila. Sovjetska vlada naznanja v svoji noti, da je zaradi odpora, na katerega je njen berlinski predlog naletel pri zapadnih velešilah, prišla sedaj do prepričanja, da ni nobenega razlo-

ga, da bi se tega pakta ne udeležile tudi Združene države.

Toda še bolj važen je drugi predlog, ki ga navaja sovjetska vlada v svoji noti in na katerega polaga, kakor se zdi, še večjo važnost. Ta predlog se nanaša na atlantsko zvezo. Sovjetska nota poudarja, da je atlantska zveza naperjena proti Sovjetski zvezi in da se Sovjetska zveza zaradi tega ni strinjala in da se tudi ne more strinjati s stališčem zapadnih velesil, da je atlantska zveza izključno obrambnega značaja. Atlantska zveza, pravi nota, nima namena, da bi preprečila kak nov nemški napad. Poleg tega je od vseh držav, ki so se udeležile protihitlerske koalicije, le Sovjetska zveza izven atlantske zveze, kar dokazuje, da je treba smatrati atlantsko zvezo kot napadalno zvezo zoper Sovjetsko zvezo. Ta napadalni značaj pa bi atlantska zveza izgubila, ako bi bile včlanjene v njej vse države, ki so se borile zoper Hitlerja. Zato je Sovjetska zveza pripravljena razgovarjati se o tem ter stopiti kot članica v atlantsko zvezo.

To bi bila v kratkem vsebina zadnje sovjetske note, ki hoče, kakor je mogoče na prvi pogled spoznati, zaneesti med zapadne zaveznike nove zmernjave, predvsem pa onemogočiti ali vsaj zavleči potrditev evropske obrambne skupnosti. Sovjetska vlada je nedvomno prepričana, da zapadne velesile ne bodo nasledile njenim fantastičnim predlogom ter pustile uničiti atlantsko zvezo s tem, da bi sprejele Sovjetsko zvezo v svojo sredo. O vsem tem je Sovjetska zveza več kot dovolj prepričana in zato niti od daleč ne pričakuje, da bodo njeni predlogi prinesli zopet nekaj zmernjave v zapadne vrste, kajti na zapadu je še vedno mnogo preprostih ljudi pa tudi vplivnih državnikov, ki so o miroljubnih namenih Sovjetske zveze še vedno prepričani. In te niso samo Francozi, ki so v večjem strahu pred 50 milijoni neoboroženih zapadnih Nemcev kot pred 300 milijoni do zob oboroženih Rusov in njihovih satelitov, ampak tudi ugledni državniki drugih narodov.

Kako bodo zapadne velesile odgovorile na nove sovjetske predloge, trenutno ni znano, a da bo ta odgovor odklonjen, ne more biti dvoma. Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo že prvi dan izjavo, v kateri zavrača sovjetske predloge. Mnogi so zunanjemu ministru celo zamerili, da je bil tako hiter ter da je podal to izjavo, ne da bi se bil posvetoval prej z ostalimi prizadeti velesilami. Izjava ameriškega zunanjega ministra pravi o sovjetski noti, da sovjetski predlog ne more vzbuditi zaupanja vse dotlej, dokler bodo sovjetske železne klešče stiskale sovjetske satelitske države. Sovjetski predlogi so le zvijača, ki gre za tem, da bi bila Sovjetska zveza sprejeta med zidove Zapada ter da bi mogla izpodkovati temelje atlantske zveze.

Sovjetska zveza očitno noče razumeti, ali se vsaj dela, da ne razume, zakaj je nastala atlantska zveza, da je namreč nastala iz bojazni svobodnega sveta pred sovjetsko agresivnostjo. Pustiti torej Sovjetski zvezi vstop v to zvezo, bi nedvomno pomenilo sprejeti sovjetskega »trojanskega konja« v zapadno trdnjavo ter izročiti to edino obrambno trdnjavo svobodnega sveta Sovjetom v roke. Če pa želi Sovjetska zveza resnično mir med narodi, ima nešteto priložnosti, da to svojo miroljubnost drugače in na vse bolj prepričljiv način dokaže.

Nedisciplinirani maršal

Francoska vlada je razrešila maršala Juina vseh njegovih funkcij v francoski armadi. Do tega koraka je prišlo, ker se nepredvidni, a drugače izvrstni general, ni hotel odzvati povabilu francoskega ministrskega predsednika Laniela, da bi se prišel zagovarjati zaradi nekega govora, ki ga je imel zoper evropsko obrambno skupnost. Naj omenimo, da je maršal Juin imel že večkrat kake nepredvidne govore, zaradi katerih ga je morala vlada poklicati na odgovor, toda sedaj so bile njegove besede tembolj neumestne, ker teh besed ni izgovoril maršal Juin samo kot general francoske armade, ampak tudi kot poveljnik centralnih kopnih sil atlantske zveze. S tem je prišel tudi v konflikt z vrhovnim poveljnikom atlantske zveze generalom Gruentherjem, ki je že nešteto krat poudaril, da je vključitev zapadnih Nemcev v evropsko obrambno skupnost za varnost Zapadne Evrope neobhodno potrebna. Poveljstvo atlantske zveze ni hotelo izreči svoje odločitve v tej zadevi ter odstaviti maršala, a maršal je razumel, kaj ga čaka, in zato je rajši sam odstopil. Kot njegovi nasledniki v atlantski vojski se že imenujejo francoski generali Carpentier, Ely in Guillaume.

Odstavitev maršala Juina je vzbudila v francoski javnosti veliko hrupa in veliko kritike na račun sedanjega francoskega vlade, toda vlada se brani s trditvijo, da ni odstavila maršala zaradi njegovega neumestnega govora, ampak zaradi njegove nedisciplinirane, ker se ni hotel odzvati povabilu vlade ter opravičiti svoje nepredvidne in neumestne besede. Zadnji nedeljo je prišlo ob priliki slovesnosti, ki so bile posvečene bivšim indokitajskim bojevnikom, do odkritih demonstracij zoper ministrskega predsednika Laniela in obrambnega ministra Plevana. Obrambni minister Pleven je bil ob tej priliki celo javno oklofutan. Demonstracije so uprizorili degolistični krogi, ki so, kakor znano, odločni nasprotniki skupne evropske vojske.

Nova socialistična stranka v Jugoslaviji?

Ravno par dni prej, predno se je začel IV. plenum zveze komunistov, je bil v Jugoslaviji v podzemlju ustanovljen pripravljalni odbor nove socialistične stranke. Da je prišlo do ustanovitve te stranke, je obvestil javnost letak, ki je bil razposlan na razne kraje in istočasno tudi na tuja veleposlaništva. Letak sam je prinesel tudi program tega pripravljalnega odbora, sestavljen iz 12 točk.

Najbolj zanimivi sta dve točki, v katerih se poziva ljudstvo, da mu je nova stranka v pomoč pri zrušenju sedanjega birokratičnega režima, ki živi na račun uboga ljudstva, ter da je Tito sam tisti, ki štiti in zagovarja birokratično življenje Jugoslovanskih komunistov.

Druga točka pa je: dati narodu svobodo, stranki pa dati možnost, da se vključi v mednarodno socialistično zvezo.

Ko so tuji časniki vprašali Tita, kaj misli o tem letaku in o novi stranki, jim je serviral z malo prepričljivim odgovorom, da so bili imenovani letaki poslani iz inozemstva ter zelo slabo prestavljeni v srbohrvatski jezik. Mi pa bi pripomnili samo to, da če bi bil letak resnično zunaj napisan, bi bil čisto sigurno napisan v bolj slovničnem jeziku kot v domovini, kajti jugoslovanska emigracija ima v svojih vrstah več intelektualcev in bolj sposobnih kot jih ima Tito sam, zato je Titov izgovor dokaj slab...

LEVIČARSKI KATOLIČANI

Francoski škofje so dne 11. marca tega leta na škofovski konferenci objavili posebno skupno »Izjavo« z ozirom na časopisno kampanjo nekaterih časopisov in posebno še revije »La Quinzaine«; istočasno so opozorili katoličane na nevarnosti, ki jih ima tako pisanje za zvestobo Cerkvi.

»Osservatore Romano«, ki prinaša to vest v številki z dne 31. marca t. l., pojasnjuje postopek francoskih škofov z vrsto citatov o pisanju lista »La Quinzaine«. Iz teh citatov je razvidno, da sta ta časopis in njegovo uredništvo hotela hoditi svoja pota glede odnosa med komunizmom in katoliško Cerkvijo. Tako n. pr. piše »Osserv. Rom.«: »La Quinzaine« je večkrat govorila o zamotanem vprašanju sodelovanja med katoličani in komunisti, ne da bi nikoli omenila številne posege sv. stolice v tem oziru. Brez dvoma tudi »La Quinzaine« zameta brezbožni in materialistični nauk marksizma ter ga proglašajo za nespravljivega s katol. vero, toda zdi se, da ne sprejema posledic, ki jih izvajajo iz tega dejstva enciklika »Divini Redemptoris«, katera odklanja vsako sodelovanje s komunizmom od strani katoličanov; prav tako ne upošteva odloka sv. oficija z dne 1. julija 1949, ki prepoveduje ne samo pristanek na brezbožni komunizem, temveč tudi vsako delovanje, ki bi moglo pomagati komunizmu.

Prav tako jasno je nasprotje tega časopisa do socialnega nauka Cerkve o razrednem boju. Sv. stolica brez dvoma priznava pravico vsem, torej tudi delavcem, da nastopajo v obrambo lastnih koristi z vsemi poštavnimi sredstvi, ki jih imajo na

razpolago, toda odklanja razredni boj kot protinaraven in bistveno nasproten načelom krščanstva. »La Quinzaine« pa, čeprav ve, da je razredni boj v rokah komunistov, ki ga zlorabljajo za dosego diktature proletariata, ne neha z njegovim zagovarjanjem in povzdigovanjem ter prigovarja katoličanom, naj gredo do konca.

Filokomunistične tendence tega lista se kažejo tudi v tem, da prigovarja katoličanom, naj se pridružijo komunistom v vseh raznih iniciativah na sindikalnem polju in na drugih poljih; prav tako tudi v tem, da skuša vedno in povsod opravičevati komuniste zaradi njihovega preganjanja Cerkve v vzhodnih državah, itd. Zaradi tega, zaključuje »Osserv. R.«, lahko obrnemo na revijo »La Quinzaine« svarilne besede kardinala Saliègeja: »Vse se vrši, kot bi imeli enotno nastopanje pod vodstvom nekega določenega tiska, nekih bolj ali manj skritih sestankov, ki gredo za tem, da bi pripravili v naročju krščanstva dobro gibanje za sprejem komunizma. Pri tem imamo spletke, ki vedo dobro, kaj hočejo; pa druge, ki jim nezvesto sledijo in marširajo za njimi.«

Ko sem bral te vrstice, mi je nehote prišlo v spomin to, kar se je zgodilo na Slovenskem pred drugo svetovno vojno: žalostni spomin na to, kako je skupina tako zvanih levičarskih ali filokomunističnih katoličanov minirala katoliške vrste in povzročila nepopravljivo škodo. To skupino je vodil tedaj Edvard Kocbek. Ko človek sedaj pregleduje njih programe in izjave, zlasti še zbirko referatov z »Bohinjskega

tedna« iz leta 1939, nehote ugotovi: Prav tako so pisali kot sedaj »La Quinzaine«. O sebi so ves čas trdili, da so katoličani, a na drugi strani so se upirali cerkveni avtoriteti, kritizirali zlasti socialni nauk Cerkve ter vsepovsod iskali zvez s komunisti. Iz njih del smo jih pozneje spoznali. Večina te skupine je namreč z E. Kocbekom na čelu šla v partizane in se tu spremenila v prave komuniste (Tone Fajfar, oba Brecljani itd.). Kocbek je ostal zmeden idealist, ki ga je sedaj režim dal pod kontrolo, da ne bi kaj škodoval, kot se je zgodilo s knjigo »Strah in pogum« in s »Tovarišijo«. Nekateri izmed te skupine, zlasti Stanko Canjkar, še vedno iščejo sodelovanja s komunizmom, uverjeni kot so, da človeštva nihče ne reši pred njim.

Vendar je lep del teh levičarsko usmerjenih katoličanov ostal med vojno v sredi, med tako zvanimi »sredinci«, ki so želeli biti z vsemi in so tudi z vsemi bili. Ti so preživeli grozote revolucije potuhnjeni po kakih luknjah. S komunisti niso šli v revolucijo, Bog ve zakaj; s protikomunisti pa tudi niso potegnili, ker si niso marali umazati rok s sodelovanjem z okupatorjem, kot so trdili. V resnici pa zato, ker so bili vedno omahljivi katoličani, levičarsko usmerjeni in polni nezaupanja do Cerkve in cerkvene avtoritete.

V Sloveniji se režim poslužuje takih mož, da vodi z njimi Cirilmetajsko društvo duhovnikov.

Kam ta pot pelje, nam kaže francoski zgled.

Vincenc Železni

Poslušajte versko uro na radiu Trst II. vsako nedeljo ob 9,30!

Lurd v Marijinem letu

V letošnjem marijanskem letu praznuje Lurd 96-letnico svoje privilegirane veličine: prikazovanj brezmadežne Device v Massabielle-ski pečini, po katerih je Lurd postal središče božjega izžarevanja in privlačnosti, svetovno svetišče pobožnosti, milosti in čudežev. Lurd je tako postal ponos Francije, izredno Marijino mesto, duhovno središče francoskega naroda, ki je že od Ludovika XII. iz ljubezni in po pogodbi posvečen Brezmadežni, svoji božji Vladarici. Lurd je postal za ves svet mesto vere, zaupanja, mesto edinosti in miru, mesto pokore in oproščenja ter največja črna kraj molitve.

Lurd je končno prispodoba, živa in utripajoča prispodoba nadnaravnega v današnji zmaterializirani dobi, v brezbožstvu in novem poganstvu, zlasti pa živ dokaz brezmadežnega Marijinega Spočetja in pa pečeve nezmotljivosti.

Razodetje z dne 25. marca 1858, v katerem se je Marija samo sebe imenovala brezmadežno Spočetje, se je tako povežalo s tistim v raj, kjer je Bog napovedal in proglasil Marijo za zmagovalko nad satanom in grehom in s tistim v Nazaretu, kjer je nadangel potrdil, da je v resnici polna milosti, za večno blagoslovjena nad vsemi. To razodetje je dobilo svoj božji pečat po papežu Piju IX. 8. decembra 1854, v tistih časih, ki so bili še zastrupljeni po protestantizmu, jansenizmu in drugih zmotah, ki so oporekale nezmotljivost papeža.

Sv. oče Pij XII. jo omenja v svoji okrožnici Fulgens Corona, v kateri poudarja svojo željo po posebnih molitvah in prošnjah ter spominih v čast Brezmadežne v Lurdu, ki je bil prizorišče 18 njenih prikazovanj.

In vendar se noč jasni...

Pred nedavnim je imela Zveza sovjetske komunistične mladine v Moskvi svoj kongres. Poseben poudarek kongresu sovjetskih komsovoleev je dal tudi obisk samega predsednika Malenkova in mnogih drugih sovjetskih odličnikov. Glavni govornik na kongresu je bil seveda tajnik Zveze, neki Šelepim, ki je v svojem referatu pozival mladino, da mora »izostriiti boja« proti ostankom vere v Sovjetski zvezi in odpraviti »maškerado«, ki jo uganja veliko članov zveze s tem, da deluje v njej in se hkrati udeležuje verskega življenja.

Zlasti temu drugemu pojavu je Šelepim posvetil večji del svojega govora. Škodljivega vpliva Cerkve na mladino ne smemo podcenjevati, je zagotavljal. Veliko število članov zveze vedno bolj prihaja pod vpliv »verske miselnosti«. Priznati je treba, da se je borba komsovoleev proti veri oslabil in ponekod že čisto prenehala. Ne napadati Cerkve pa pomeni, delati proti samemu sebi, je še ugotovil govornik in pozval komsovolee, naj ojačijo borbo za komunizem.

Ni pa to priznanje visokega predstavnika sovjetske mladinske organizacije edino. Prav v zadnjem času je bilo slišati še več

katerih videc je bila Bernardka Soubirous. Prikazovanja v Lurdu, pravi sv. oče, potrjujejo med odobravanjem vse Cerkve sodbo, ki jo je izrekel Kristusov namestnik na zemlji, potem ko se je prikazala skromni nedolžni deklici, oblečena v belo obleko in bel plašč in prepasana z modrim pasom, in je na njeno neprestano povpraševanje po njenem imenu dvignila oči k nebu in s sladkim smehljajem odgovorila: Jaz sem Brezmadežno Spočetje.

Ob tem spominu papež vzpodbuja ves svet, da potuje in roma v to čudežno mesto, kjer je brezmadežna Devica češčena s tolikim ognjem in pobožnostjo, ter našteva sado, ki so bili tam izprošeni, trdnost in veri, potrjena pobožnost, napor k posnemanju, predvsem pa je tam vir čudežev, ki vzbujajo občudovanje vseh, ki dokazujejo, da je samo katoliška vera dana in potrjena od Boga!

Zato v tem Marijinem jubilejnim letu ves katoliški svet obrača svoje poglede in svoja srca, svoje zaupanje in navdušeno občudovanje k Njej, k brezmadežni Kraljici Pirenejev.

Pojdimo tudi mi Slovenci vsaj v duhu k Njej. Prislonimo se k massabielski pečini in se učimo v neskončni neomajni veri in ljubezni do Marije, ki se tam neprestano kaže v očeh in dejanjih nešteti romarjev, učimo se prenašati gorje in nenehoma prositi, prositi za vse, kar nam je drago, prositi za našo domovino, prositi za naš narod, prositi za vse, ki tonejo v svetu ali se izgubljajo doma, da bomo obstali, da bomo znova duhovno zaživeli, da bomo, ko pride čas, spet Kristusov in Marijin rod.

drugih glasov o čudnem pojavu, da je vera v Sovjetski zvezi pričela pridobivati tla med mladino. Zanimiv je primer, ki ga je pred kratkim prinesla moskovska »Literarna gazeta«. Poročevalec se v nekem članku pritožuje nad »maškerado«, ki jo uganjajo nekateri člani partije, zlasti mladinci. Nek mladi inženir, ki je bil ves čas ob delavnikih vzoren komunist, je hodil ob nedeljah v cerkev k maši. To je bil 26-letni Andrej Semkin, ki so ga imeli njegovi predstojniki za gorečega in razumnega člana partije. Sam je ob delavnikih predaval svojim tovarišem o komunizmu, ob nedeljah pa je na tihem hodil molit v cerkev in s tem je kot »moralni pokvarjenec« dajal najslabši zgled, ki ga more dajati partijec mladini. Semkin je bil doma v Kolodnyji, mestecu blizu Smolenska.

Seveda je to le en sam primer dogajanja v vrstah komsovoleev, piše dalje »Literarna gazeta«. Že skoro v navado je prišla taka »maškerada«. Nikoli ne smemo pozabiti — zaključuje list — da se mora komsovolec nenehno boriti proti ostankom preteklosti, od katerih je prav vera najhujši strup našega ljudstva.

In vendar se noč jasni...

USTVARJALEC LJUDSKEGA AVTOMOBILA — KATOLIČAN

Agencija CIP poroča, da je jezuitski pater Drijvers v vrsti konferenc, ki jih ima pri Katoliški Caritas v Bruxellesu pod naslovom »Slavni moderni spreobrnjenici« nedavno govoril o idejnem zasnovatelju in ustvarjalcu nemškega ljudskega avtomobila (Volkswagen) Porscheju. Porsche je prebil svojo mladost v delavnicih Daimler. Bil je že v otroških letih krščen. V Daimlerjevih tvornicah se je navdušil za inženirski poklic. Nikoli se ni bavil z religijo. Ko je dobil od svoje vlade nalog, da zgradi ljudski avtomobil, je Porsche svojo zamisel čudovito izpeljal. Leta 1945. so ga prepeljali Francozi v avtomobilsko tvornico Renault. Ko je bil v zaporu, je Porsche odkril globoko vez, ki družijo katoliško vero in delo.

ZALOSTNE UGOTOVITVE

Ob zaključku Mednarodnega kongresa katoliških organizacij je imel msgr. Pavan pomemben govor. Med drugim je rekel: »Preseneča dejstvo, da ljudje, ki so se

imeli in se imajo in se celo proglašajo za katoličane, da so ti ljudje ustanovili, ali sodelovali pri ustanovitvi nekrščanskih in protikršćanskih ustanov. Tu gre za gospodarske, kulturne, politične, juridične in dobrodelne ustanove. Ne čutijo nobenega očitka vesti, ko se v teh ustanovah odstranjajo in celo pobijajo krščanska načela. Na ta način katoličani sami pomagajo graditi nekrščansko ali celo protikršćansko javno življenje. Do tega čudnega nasprotja prihajajo ti katoličani zato, ker pozabljajo, da veljajo moralna verska načela tudi za politiko, gospodarstvo, kulturo, dobrodelnost in ne samo za privatno življenje.«

«LETEČI SKOF» UMRL

V Lionu so pred kratkim pokopali 86-letnega misijonskega škofa Gabrijela Brenā. 62 let je deloval kot duhovnik med Eskimi v Kanadi. 52 let je bil škof. Imenovali so ga »leteči škof«, ker se je pri misijonskem delu prvi poslužil letala. Njegova škofija je bila štirikrat večja od Francije. Pogrebne obrede je opravil lionski nadškof kardinal Gerlier.

CVETNA NEDELJA

JEZUSOV SLOVESNI VHOD V JERUZALEM

Ko so se približali Jeruzalemu in prišli do Betfage ob Oljski gori, je postal Jezus dva učenca ter jima naročil: »Pojdita v vas, ki je pred vama, in takoj bosta našla oslic o privezano in žrebe pri njej. Odvežita ju in pripeljita k meni. In če bi vaju kdo kaj vprašal, recita: 'Gospod ju potrebuje'; in takoj ju bo pustil.« To pa se je zgodilo, da se je spolnilo, kar je bilo napovedano po preroku, ki pravi: »Povejte hčeri sionski: Glej, tvoj kralj prihaja k tebi, krotak in sedeč na osliču, žrebetu vprežne oslice.« Učenca sta šla in storila, kar jima je bil Jezus naročil. Pripeljala sta oslico in žrebe; in položili so nanji svoja oblačila in je sedel nanja. Zelo veliko ljudi je razgrnilo na pot svoje plašče; drugi so pa sekali vejice z dreves in in jih stali po poti. Mnogi pa, ko so šle pred njim in za njim, so vzklikale: »Hozana sinu Davidovemu! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem! Hozana na višavah!« (Matej, 21, 1-9).

Sv. evangelij, o katerem smo zadnjo nedeljo premišljevali, nas je spominjal, da moramo posnemati svetost in popolnost našega Gospoda Jezusa Kristusa. Samo dobro opravljena sv. spoved pa more očistiti naše duše grehov in viliti vanje novih milosti, da bomo z navdušenjem posnemali Gospoda, ki bo te dni ho-

dil pred nami s težkim križem obložen. Cvetna nedelja je namreč prvi dan velikega tedna. Gospod Jezus, ponižni kralj, je namreč ta dan prišel v mesto Jeruzalem, kjer je potem bil obsojen na smrt.

Prihod Jezusa v Jeruzalem so množice z navdušenjem sprejele. Kakor smo brali v evangeliju, ki prihaja v imenu Gospodovem! Hozana na višavah! Z enakim navdušenjem moramo tudi mi pozdraviti prihod našega Gospoda — tokrat ne v jeruzalemsko mesto, ampak v naša srca. Velikonočno sv. obhajilo mora pomeniti zmagovalni prihod Gospodov v naše duše. Vendar mi ne smemo biti podobni judovskemu ljudstvu, ki je Gospoda najprej z veseljem sprejelo in ga potem že čez nekaj dni obsodilo na smrt. Ver- niki, ki smrtno greši, se namreč pridruži judovskim množicam in z njimi vred kliče: križaj ga! Smrtni greh izžene Boga iz naših duš. Prizadevajmo si torej te dni, da bo Bog zavladal v naših dušah. Gospodov klic: Čujte in molite, da ne padete v skušnjo, pa nas mora opominjati, da se bomo varovali vsega, kar bi moglo prisiliti Gospoda, da bi žalosten moral zapustiti naše duše in dati v njih mesto hudobnemu duhu. Veliki teden mora pomeniti za vsakega izmed nas korak naprej k popolnosti in svetosti!

ZA KATOLIŠKI DOM

Kanadčani za KD v Gorici

S seznamom kanadskih darovalcev za KD v Gorici smo prejeli tudi naslednji poziv, ki ga je tamkajšnji odbor naslovil na kanadske Slovence. Naj nam bodo njih besede vsem v spodbudo.

»Ne bo naš narod izumrl, ne bo ugasnila katoliška vera v njem. To najbolj dokazuje vna Slovencev po vsem svetu, da pomagajo svojim bratom na Goriškem zgraditi katoliški dom v Gorici.«

Iz vsega sveta takorekoč, kjerkoli Slovenci bivajo, prihajajo darovi za ta dom. — Ne samo, da je to zadeva poedincev, ampak tudi odborov, ki zbirajo prispevke in so osnovani ne samo v Združenih državah, ampak tudi v Argentini, Angliji, Avstraliji in Kanadi.

Pred tedni je naš kanadski odsek začel z novo kampanjo v korist Katoliškega doma v Gorici. Ko smo pred dobrim letom začeli z našo akcijo, nismo pričakovali takšnega odziva iz Kanade. Vaša verska in narodna zavest nam priča o ljubezni do katoliške vere in slovenskega naroda. V arhivu imamo ohranjena pisma raznih darovalcev in moramo priznati, da so nam bila v največjo spodbudo pri tem delu.

V kratkem bomo objavili zelo razširjena dejstva o napredku dela za dom, ki je tolikšen, da očito moremo spoznati prav posebno božjo pomoč. Zato se ne moremo nikdar dovolj zahvaliti kanadskim Slovincem za njihovo vnemo pri skupnih naporih za goriški dom in obe-

nem ne dovolj priporočati naše brate na Goriškem še nadaljnji vaši naklonjenosti.«

Darovi za Katoliški dom

Slovenska narodna zveza - Toronto (čisti dobiček kino-predstave) dol. 50,15
Stanko Suligoj, Toronto dol. 20,00

Po 10 dol.:

VI. B.; Pavel Jakopič, Toronto.

Po 5 dol.:

Ju. E.; Joz., Toronto; Anton Suhadole, Hamilton; Miss Judita Makarović, Toronto; Tone Seljak, Hamilton; Family Fojs; Jean P.

Po 4 dol.:

Gabrijel Gec; Camp Robinson, F. MA., Toronto.

Po 2,50 dol.:

Bis. O. pef., Toronto.

Po 2 dol.:

Matt Hudak, Grimsby; Mrs. Marija Kukura-Sarma; Franc Strukelj-Hall; Frank Klemenec-Edmonton; Frz. - London; Vaa. - Toronto; Zuf., Toronto; Cud. - Toronto; V. M. - Toronto; Dr. D. M.; F. L. - Toronto; John Platnar - Toronto; J. M. - Toronto; Anton Petercel - Hamilton; Joz. Pecen - Batawa; Tone Ponikvar - Batawa; Peter Golobie, Batawa.

Po 1,50 dol.:

Franc Skerl - Batawa.

Po 1 dol.:

Stas. - Toronto; J. H.; Fr. Kopac; Anton K.; M. L.; I.V.Z.; K. N.; Tone Purkart - Toronto; N. C. - Winnipeg; Vencelj Medved - Batawa; Eng. Medved; Ivan Trček; Ivo Medved; Stane Klemenčič; Franc Lenec; Pavla Sečnik; J. Košir - Batawa.

0,60 dol.:

Franc Košir - Batawa.

„LILJE“

Povprašan o pomenu in namenu novih letošnjih šmarnic, nam je g. pisatelj dal sledeče pojasnilo:

Šmarnice predčujejo 32 junakov in 32 junakinj, ki so izvajali najslajnejšo zmago nad najhujšo strastjo in so visoko dvignili prapor najlepše, angelske čednosti.

Premišljevanja sama pa so visoka, dasi preprosta in vsem umljiva šola, ki posega ne le v нравno življenje posameznikov, temveč tudi v življenje družin in narodne skupnosti. Ta šola ima svoj vpliv tudi v zdravstvenem, gmoitem, znanstvenem, zlasti pa v nadnaravnem oziru. Ni ga stanu in ne zasebnika, ki bi smel iti brez znanja mimo teh aktualnih vprašanj.

Za onemogle begunce

V veliki vojvodini Luksemburški bodo s pomočjo organizacije »Podpora beguncem« zgradili poseben dom za stare begunce, ki se še vedno nahajajo po različnih taboriščih Srednje Evrope. Ta organizacija je prejela sedaj mednarodno priznanje. Odvisna je povsem od plemenitosti in darežljivosti vernikov, ki občutijo trpljenje tisočev starih ljudi, ki končujejo svoje žalostno življenje v begunskih taboriščih, ker ne morejo emigrirati v druge dežele.

Churchill in atomski poskusi

Po raznih časopisnih debatah je zavzel tudi angleški ministrski predsednik Churchill svoje stališče do zadnjih ameriških razstrelitvenih poskusov z vodikovo bombo. In priznati moramo, da se je postavil na stališče, ki ga mora vsak pameten človek odobravati. Odgovarjajoč na razna tozadevna vprašanja je poudaril Churchill sledeča dejstva:

1. Poskusi z vodikovo bombo so eden bistvenih delov obrambe politike prijateljske države, brez čigar pomoči bi bila Evropa izpostavljena smrtni nevarnosti;

2. Angleški znanstveniki smatrajo za neosnovano mnenje tistih, ki menijo, da morejo razstrelitve vodikove bombe privedi do posledic, ki jih ni mogoče ne oceniti ne obvladati;

3. Velika Britanija nima pravice pregovoriti Združene države, naj opuste omejenjene poskuse, pa tudi ne smatra, da bi bilo modro in upravičeno to storiti, kajti imenovano orojje predstavlja za izbruh tretje svetovne vojne največjo oviro;

4. Velika Britanija ne misli predlagati, da bi bodoče termonuklearne poskuse podvržli kakim mednarodnim pogovorom in kontrolam, ker bi omejitve, ki jih na tem polju predpisuje ameriška postava, onemogočile vsak podoben postopek.

Winston Churchill je v svojem nadaljnjem govoru omenil, da ni takrat, ko so Rusi izvedli podobne poskuse, nihče predlagal, da bi zaradi tega protestirali pri sovjetski vladi. Churchill je tudi poudaril, da ni mogoče doseči nobenega sporazuma o omejitvi uporabe atomskih bomb brez mednarodnega razorožitvenega sporazuma. Poleg tega bi tak sporazum ne mogel nuditi nobene varnosti, ako bi ne vseboval določb, ki bi jamčile za njegovo izvedbo in nadzorstvo. Mi smo, je dejal Churchill, že ponovno izjavili, da smo pripravljeni sprejeti podobne določbe, toda bilo bi prazno misliti, da je mogoče doseči sporazum, ki bi nudil posebno upanje na njegovo udeležitev in to tako dolgo, dokler ne bodo upostavljeni med narodi pogoji večjega medsebojnega zaupanja. Mi ne bomo opustili nobene priložnosti za zmanjšanje svetovne napetosti, toda istočasno moramo z ostalimi narodi svobodnega sveta vztrajati pri naši politiki ter ohraniti na potrebi višini našo vojaško moč.

Po Churchillovem govoru se je vnela v spodnji zbornici kratka debata, katere se je udeležil tudi vodja laburistične opozicije Attlee, ki je predlagal, da bi prišlo do razgovorov na višji ravni, pri katerih naj bi skupaj z Združenimi državami in Sovjetsko zvezo razpravljali o vprašanju uničevalnega orožja. Churchill je odgovoril, da je njegovo stališče o razgovorih višje ravni še vedno isto, a je obenem pripomnil, da bi se morali vršiti taki razgovori o pravem času, da bi ne kompromitirali te možnosti.

Kljub vsem Churchillovim pojasnitvam je sto laburističnih poslancev podpisalo predlog, v katerem zahtevajo opustitev atomskih poskusov ter sklicanje mednarodne razorožitvene konference, ki naj bi se je udeležile Združene države, Velika Britanija, Francija, Sovjetska zveza in komunistična Kitajska. Naj omenimo, da spadata ti poslanci k levemu krilu laburistične stranke ter da ne predstavljajo večine te stranke.

Iz življenja Cerkve

DUHOVNIŠKI DAN

Po navodilih glavnega odbora za praznovanje marijanskega leta se je v četrtek na praznik Marijinega oznanjenja praznoval duhovniški dan. Po vseh škofijah so se duhovniki zbrali k skupnim pobožnostim. Poseben poudarek so dali temu dnevu v Rimu. V cerkvi Marije Velike so se ob 8. in pol zbrali duhovniki in bogoslovci, ki so doma iz dežel za železno zaveso. Kardinal Micara je daroval sveto mašo po namenu sv. očeta, kakor je bilo to svetovano vsem duhovnikom. Prisotni so službo božjo spremljali s petjem Marijinih pesmi v svojih domačih jezikih, to se pravi v 18 različnih jezikih. Med prisotnimi škofi je bil tudi nadškof Fogar.

MERILO PRAVE SVOBODE

Verske svobode ne dokazuje samo število odprtih cerkev in število prostih duhovnikov, ampak predvsem spoštovanje, ki ga uživa človek kot svobodno bitje in otrok božji. Tako izjavlja vatikanska glasilo »L'Osservatore Romano« v odgovor na trditve, da je na Poljskem Cerkev svobodna.

KIP BREZMADEŽNE V TRSTU

V spomin na marijansko leto hočejo v Trstu postaviti kip Brezmadežne. Prvotno so ga mislili postaviti na trgu Garibaldi. Zadnji čas pa se nekateri vedno bolj zavzemajo, da bi kip postavili ali na Montuzzi ali na trgu Oberdan.

600.000 ROMARJEV

Bazilika Marije Velike je letos postala središče molitve in cilj številnih romanj. V zadnjih treh mesecih je obiskalo cerkev 600.000 ljudi. V cerkvi je stalno izpostavljeno sveto Rešnje Telo, kjer verniki molijo po namenih sv. očeta. Glavni namen marijanskega leta je poživitev verskega življenja. To pa prihaja ravno po molitvi in po prejetanju svetih zakramentov.

KATOLIŠKI CRNCI V ZDA SE MNOŽIJO

S 24.000 novimi spreobrnjenici v teku preteklega leta je število katoliških crncev v Združenih državah Severne Amerike doseglo število okrog pol milijona, kar predstavlja nad 3% vsega črnškega prebivalstva. Ti rezultati dokazujejo potrebo posebne komisije, ki je bila nanovo ustanovljena od ameriške škofovske konference. Spreobrnjenja crncev h katoliški veri so mnogo večja v deželah Severne Amerike kot v onih Južne Amerike.

KAKOR SV. JERNEJ AP.

O sadističnem umoru kitajske katoliške bolniške sestre Li Ming Ge poroča KNA in druga poročila. Obsojena na smrt zaradi zvestobe katoliški Cerkvi, je bila mučena v hiši svojega delovanja. Pri živem telesu so jo rezali kos za kosom. Pod komunističnim pritiskom in kontrolo ji je moral vsak stanovalec bolnice zadati globoko rano, dokler ni v strašnih mukah razrezana na kose umrla.

Dr. ANTON KACIN:

Srečko Kosovel

Ob 50-letnici rojstva

Za knjige, pesmi in pesnikovanje se je Srečko Kosovel navdušil že doma. Brat Stano je že pred vojno objavljati pesmi v tržaški »Edinosti«, v »Zorici«, glasilo akademikov, v »Slovanu« in od 1915 do 1921 v »Domu in svetu«. V srednji šoli je Srečko nekaj let samoval; s součenci se ni družil; zaprl se je vase. Bral pa je vedno in mnogo in spoznaval velike pisatelje in pesnike. Odločilna je bila zanj petra Šola. Tedaj se je seznanil z mladim maturantom Brankom Jegličem, ki je bil eno leto starejši od njega in ki je doživel podobno usodo kot on. Jeglič je bil doma iz Gorice (roj. 1903). Bil je zelo nadarjen in delaven; pisal je pesmi, črtice, prevajal iz francoščine, izdajal dijaške liste in zbiral okoli sebe mlade pesnike tovariše. Na ljubljanski realki je ustanovil dijaško literarno društvo in izdajal list »Kres«. Jeglič je umrl v septembru 1920, ko mu je bilo 17 let. S Kosovelom sta bila iskrena prijatelja. Razgovarjala sta se o literaturi, brala skupaj knjige in kovala narčuri. Oba sta bila navdušena za Cankarja. Kosovel Jegliča nikoli ni mogel pozabiti.

Po Jegličevi smrti se je Kosovel sam izpopolnjeval. Bilo mu je šestnajst let. Tisto je bil nastal rokopišni zvezek pesmi »Mlado jutro«; spisal sta ga Kosovel in Gspan. Srečko se je potem udeleževal dela v literarnem krožku dijaškega društva »Preporode«; pozneje pa je sam ustanovil literarni krožek v »Organizaciji srednješolcev iz zasedenega ozemlja«, to je s Primorskega. V februarju 1922 je začel izdajati dijaški literarni list »Lepa Vidica«, mesečnik istoimenskega literarnega dijaškega krožka. Prva številka je bila razmnožena s strojem, ostale so bile tiskane. Kosovel je bil podpiran kot urednik. V »Lepi Vidici« so izšle prve njegove tiskane pesmi. List zaradi pomanjkanja denarja ni izhajal dolgo; doživel je le šest števk. Isto leto je Kosovel začel pisati tudi v druge liste (»Zvonček«, tržaški »Novi rod«, gorški »Mladik«). Posebno se je zavzel za Podbevčkov list »Trije, labodje«. S Podbevčkom je večkrat nastopil na literarnih večerih. Z njim je bral svoje pesmi v Jugoslovanski tiskarni kot gost katoliškega dijaštva.

Jeseni 1924 je spet s polno vneto začel posegati v literarno življenje. To in naslednje leto smemo imenovati najplodovitejši čas vsega njegovega življenja. Delal je v novem literarno-dramatičnem krožku »Ivan Cankar«, pisal v liste pesmi in članke, mrzlično naglo delal načrte za pesmi, črtice, povesti, drame, razprave in članke, prirejal literarno-dramatične večere, predaval v Ljubljani in drugod. V njegovi zapuščini se je ohranilo precej več kot tisoč pesmi ali osnutkov pesmi ter nad 250 kratkih črtic in osnutkov, okoli 30 dramskih zasnov in odlomkov in nad 100 kratkih razprav in člankov. Veliko tega gradiva je nedokončanega. Silno se mu je mudilo. Danes vemo iz njegovih pesmi, da je živo čutil svojo bližnjo smrt.

»Vsi bodo dosegli svoj cilj, le jaz ga ne bom dosegel...
Ognja prepoln, poln sil
neizrabljen k pokoju bom legel.«

(Predsmrtica)

Poleti 1925 so mladi nameravali ustanoviti nov list »Konstruktor«. Kosovel se je živo zanimal zanj (gl. pismo I. Grahorju 16. julija 1925, objavljeno v »Prim. dnevniku« 21. marca 1954). Istočasno je Kosovel pripravljaval pesniško zbirko »Zlati čoln«,

katero je mislil izdati jeseni 1925. Prepisal je pesmi na čisto in napisal je tudi že uvod, v katerem postavlja mejnik med svojim prejšnjim in bodočim delom. »Kdor vzame po nesreči to knjigo v roko, naj se ne razočara nad baržunasto liriko, ki jo je pisal mladenič, od katerega sem se pravkar poslovil... A meni ni težko sedaj, ko se pravkar poslavljam od sentimentalnega mladeniča in mu podajam roko in želimo, da postane mož... In tega mladeniča bo povzelo in strlo kolo življenja.« (Zbrano delo I. 1946 str. 413). Predgovor je napisal v oktobru 1925. Knjiga »Zlati čoln«

takrat ni izšla. Sam ni dočkal nobene tiskane zbirke pesmi. Po smrti pa je bilo objavljenih več različnih izdaj njegovih pesmi. Prvo je 1927 priredil A. Gspan (Pesmi), drugo, obširnejšo 1931 Anton Ocvirk (Izbrane pesmi), tretjo 1946 tudi A. Ocvirk (Zbrano delo I. knjiga: Pesmi). Te dni je v Kopru izšla za 50-letnico zbirka pesmi »Zlati čoln«; uredil jo je zopet A. Ocvirk. Pač pa še čakamo na objavo Kosovelove proze, čeprav je poteklo že osem let, kar so izšle zbrane pesmi.

V I. knjigi Zbranega dela se Ocvirk pritožuje, da I. 1931 založba ni dovolila, da bi v zbirki izšle nekatere Kosovelove pesmi. No, mislim, da danes ni nič boljše. Koliko stvari ne more iziti, ker režim ne pusti!

(Se nadaljuje)

VERA IN KOMUNIZEM

VERA JE ŠE VEDNO NAJVEČJI SOVRAŽNIK KOMUNIZMA

Pred nedavnim je državna radijska postaja v Ulan Batoru, prestolnici sovjetske republike Mongolije, v imenu države pozvala vse vladne ustanove, da ojačijo protiversko propagando.

»Ko mongolsko ljudstvo koraka v socializem — pravi proglas — pod vodstvom naše revolucionarne partije in v neprestani borbi za izboljšanje državnega gospodarstva, je še vedno opaziti, da jemljejo naše borbeno organizacije protiversko propagando preveč na lahkó. Veliki Lenin je v članku »Socializem in vera« zapisal, da je vera opij za ljudstvo. Naša partija, ki se ravna po marksizmu-leninizmu, napreduje po poti socialistične izgradnje in se bori za gospodarski in kulturni razvoj naše dežele. Vse to pa zahteva visoko politično in ideološko zavest ter močno protiversko propagando.

Prazno bi bilo še dalje navajati vedno in povsod enake fraze, ki jih ponavlja partija po vsem svetu v svojih propagandističnih nastopih. Eno je važno: komunizem svojih osnovnih ciljev ne spreminja. Njegov prvi cilj pa je, zaslužiti vse ljudi »socialistični državi«. Če je Leninov izraz »opij za ljudstvo« možno kje uporabiti, potem lahko s njim najlepše označimo komunistično fraziranje o »delu za gospodarski in kulturni napredek« dežel. Vera pa je seveda glavna ovira temu prizadevanju — bolje izmogočanju ljudi, zato mora izginiti. Pa naj bo to krščanstvo, mohamedanstvo ali budizem. Vera je še vedno največji sovražnik komunizma.

IZ JUGOSLAVIJE

IV. PLENUM ZVEZE KOMUNISTOV

Minuli teden v torek se je začel IV. plenum Zveze komunistov. Plenum je otvoril Tito sam, nato je pa dal besedo Rankoviču, ki je podal referat o krizi, ki jo preživlja partija.

V svojem referatu Rankovič priznava, da se je partija znašla v težki situaciji zaradi Džilasovega slučaja in njegovih pripadnikov, kateri so napravili ogromno škodo stranki.

Pričeval se je tudi, da se je število partijcev obupno skrčilo. Lansko leto je šla Zveza komunistov okrog 900.000 članov, dočim jih letos šteje še samo 700.000. V Sloveniji je bilo lansko leto sprejetih v partijo 915 članov, dočim jih je bilo izključenih 4.368. Slovenska komunistična

BREZBOŠTVO SPREMINJAJO V »ZNA-NOST«

V Leningradu je bil odprt muzej za zgodovino in vero Znanstvene akademije Sovjetske zveze. Ta muzej se nahaja v stari pravoslavni katedrali Naše Gospe Kazanske. Štiri dvorane tega muzeja so posvečene smešenju katoliške Cerkve in posebej še papeštvu. Na ta način skušajo prepričati preprostega obiskovalca, da je papež zatiralce revnih in najhujši sovražnik ljudskih napredka. Vatikan je prikazan kot zaveznik nacizma, fašizma in imperalizma; istočasno pa ga smatrajo tudi za najstrašnejšega nasprotnika progresivnih ljudskih demokracij in še posebej za nasprotnika ukrajinskega naroda. Na prvi pogled bi se moglo zdeti čudno, da je ta muzej postavljen pod pokroviteljstvo Znanstvene akademije Sovjetske zveze, čeprav je poln karikatur, laži, lažniznanstvenih podatkov in popačenja zgodovinske resnice. Toda dejstvo se povsem sklada s trenutno protiversko taktiko v deželah s komunističnim režimom. V poizkusu, da bi zakrili borbo proti veri, spreminjajo bivše protiverske muzeje v tako zvane zgodovinske muzeje; da ne bi govorili proti Bogu in proti veri, pozivajo državljane, naj preženejo vraže, mrščinstvo in estanke meščanske ideologije. Tako se je staro »Društvo brezbožnih borecev« spremenilo v Društvo za širjenje političnih in znanstvenih ugotovitev. To je društvo, ki je zelo aktivno ne samo v Rusiji, marveč tudi v Bolgariji, Madžarski in Českoslovaški in pri drugih narodih tako zvanih ljudskih demokracij.

partija šteje sedaj 52.363 članov. Največ partijcev je bilo izključenih zaradi vere, ker so posejali cerkev, ali pa so se na skrivaj cerkveno poročili in dali krstiti svoje otroke. To zadnje je najtežji greh za partijca ter sledi brez nadaljnega njegova izključitve.

Rankovič priznava, da je reakcija v Jugoslaviji zelo močna: »Ena najvažnejših nalog v političnem delu »socialistične zveze« je politična borba proti sovražni delavnosti. Razvoj socialistične demokracije so mnogi sovražni elementi, ki so doslej v glavnem molčali, razumeli tako, kakor da se sedaj tudi njim odpirajo možnosti, da bi lahko začeli svojo delavnost proti družbeni ureditvi Jugoslavije. V zadnjem času so se začeli aktivizirati, zbirati in

Komar, ki je stopil iz kota.

»Samo hladit ga nesem!« mrmra Andrejček in že korači z dolgimi koraki skozi vežo, preko dvorišča in vrta. Fantje se gnetejo za njimi v temno noč.

Tam na koncu vrta curlja voda v korito. »Da si boš zapomnil krotolo« pravi Andrejček in se široko postavi pred korito. »Z bajonetom te bom!« hrope Holter in glas mu žvižga od togote.

»Zdaj ne!« pravi mirno Andrejček in položi orožnika lagodno v vodo kakor dete v zibel in odstopi par korakov.

Voda štopota, nekaj prska in se obrača v njej, za par trenutkov skoči iz korita na tla in zbeži brez glasu med grmovjem, koder ni steze ne poti.

Fantje se vračajo v gostilno. »Pij, Andrejček, ti si vseh fantov fant!« vpije vse vprek. Špehonja vleče svoj meh, Andrejček zapleše z Maričko.

»Kako si močan!« šepče dekle. »Na Goro te nesem nočijo!« kriči Andrejček.

A ni minilo četrta ure, ko skoči v sobo oče Komar.

»Orožniki!« Na vratih se blišči dva bajoneta na puškah.

govoriti glasneje to, kar so dejansko vedno mislili o socialistični Jugoslaviji. Polagoma postajajo tudi bolj vsiljivi in vztrajnejši. Sedaj so se začeli zbirati v kavarnah, na slavih in svatbah, na pogrebih bivših politikov in policajev, na zadušnicah za katerega pokojnega somišljenika in si želeli stare srečne čase. Na primer, lani v mesecu decembru, se je zbrala na pogrebu bivšega ministra iz vardarske banovine vsa beograjska reakcija, ki je prelivala solze tako za banom, kakor za zlo usodo »južne Srbije, v kateri se je pokojni ban boril.« Toda taki elementi so se še vedno doslej prevarali v svojih računih in mislim, da so to doživeli tudi te dni,« je rekel Rankovič.

Na koncu svojega govora poziva Rankovič komuniste na stalno budnost proti tem reakcionarjem in sovražnikom »delovnega ljudstva« Jugoslavije.

Kmečka opravila v aprilu

V HLEVU: Kot bivaš ti rad v čistem stanovanju in ga zato prezračiš, tako se bo tudi živina dobro počutila, veselejša bo in boljše bo uspevala, če bo njeno bivališče — hlev čist. Zato pa naj vsak dan izginejo iz hleva odpadki: par vil zjutraj in je opravljeno! Hlev pobeli ali vsaj na gosto poskropi z apnenim mlekom. Tudi hlev popraši z DDT, da se ne bo razvijal mrčes. — Živina naj se dnevno nekoliko razhodi, teleta naj se pa naskakejo: zdravjša pljuča bodo dobila in močnejše kosti. — Isto velja za prašiče! Si li že poskrbel, da bodo cepljeni proti rdečici? Zmeni se s sosed! — V drugi polovici meseca bo najbrže že nekaj sveže krme, predvsem detelje inkarnatke: polagoma navajaj živino na svežo krmo; prve dni ne krmi same, temveč pomešano med seno ali slamo. Ne krmi pa ne rosne in ne ugrete sveže krme, da ne bo žival trpela od napenjanja. — Na deteljo navajaj tudi prašiče.

V KLETI si najbrže že pretočil vino v drugo; če še nisi, ne odlašaj, ker vročina ne sme najti vina na gošči. Če je vino še sladkobno, bo v toplih dneh začelo zopet vreti. Pazi, da se ne bo razvijal kis in zato dodaj vinu kakšno snov, ki deluje proti bakterijam, ki razvijajo oetno kislino. — Pazi tudi na vince, ki ga še hraniš za lustno uporabo. Važna je predvsem borba proti kislu. — Prazna posoda naj bo oprana, osušena, zažveplana in zabita. — Ne drži v kleti slanine in sploh mesnine.

V VRTU ti že marsikaj raste. Si na kaj pozabil? Imaš v vrtu: peteršilj, korenček za juho, majaron, zeleno, šelin, čebulo in česnik, por, špinačo, radič, paradizničke, papriko, jajčevce (melancone), blitev, vrtno peso, grah, strojni fižol? Gospodinja bo kar zadovoljna, če bo imela vsega pri rokah. Najbolj grdo je, če mora »fektate« pri sosedu malo peteršilja. Imaš vsejan ohrovt: vrzote, kapus, krmeško peso, in drugo, kar boš presadil na njive? Bučice-cukete in kumarice tudi že lahko sadiš. — Vrt bo dal mnogo povrtine-zelenjadi, če bo zemlja rahla in obilno pognojena, predvsem s hlevskim gnojem. Umetna gnojila naj služijo samo kot dodatek.

NA NJIVI je krompir že vsajan in že klijе. Pri pletju krompirja mu lahko pognojiš s škiljskim solitrom ali apnenim nitratom, ki oba hitro delujeta. — Čim prej posej kurozo in ji obilno pognoji s hlevskim gnojem: kot dodatek ali če res nimaš gnoja, lahko raztrosiš na vsakih 100

»V imenu postave!« govori nekdo.

Ta hip zamahne iz gruče roka po svetilki sredi stropa, da se razbije, ugasne in pade na tla. V kuhinji se je luč zatemnila, od oken se slišijo skoki v travo in beg na vse strani.

»Luč!« kričita orožnika in iščeta v temi med mizami in stoli, da bi koga prijela. Tedaj se priziblje iz kuhinje Komar s kadečo se petrolejko v rokah in posveti v sobo ravno tisti hip, ko je izginila iz okna Špehonjeva grba in harmonika na njej in je vse skupaj požrla noč.

»Ali nisem rekel? Ti capini so mi luč razbili in odnesli več kakor dvajset litrov neplačanih!« tarna Komar.

»Kaznovani boste! Tudi vi ste odgovornili se dereta orožnika nad njim.

»Kaj se je zgodilo, gospodje? Ali sem jaz kaj kriv? Jaz, ki nisem bil še nikoli zaprt ali kaznovan? Jaz, ki imam sam škode deset goldinarjev?«

»Piti ste jim dali!«

»Dam tudi vama, gospoda!« se dobriča Komar.

»Ničesar nočeva! Jutri naredimo ovadbo!«

Orožnika sta izginila v noč. Komar je pozaprl okna, zlił vino iz steklenic in ko-

Tudi nam se zdi, da nekaj ni v redu v Jugoslaviji, ker se tako pogosto vršijo razni kongresi in plenumi zadnje čase... Nekaj sličnega se dogaja tudi z gorisko Fronto, ker je čutila potrebo po novem kongresu, da bo lahko reorganizirala svoje zredčene vrste.

MSGR. KIMOVEC ZOPET V ZAPORU

Stari monsignor Kimovec je prišel zopet pred ljudsko sodišče. Obsodili so ga na deset mesecev zapora zato, ker »je v pridigi govoril zelo visoko in težko umljivo, a se je vendar razumelo, da so bile njegove besede naperjene zoper državo.«

To je že tretja obsodba, ki je zadela tega odličnega duhovnika in komponista, ki je prebil v zaporu že več let ter si tam nakopal pljučno jetiko. Doma ima pa sestro, ki leži na postelji zaradi kostne jetike.

m² po 6 kg superfosfata in 1,5 kg žveplenokislega amonijaka. Katero kurozo misliš sejati? Napraviš poskus z ameriško križano? Bi bilo svetovati, a le če imaš res globoko in rodovitno zemljo. — Vsadi fižol, krmske buče, predvsem pa mnogo krmske pese ter ohrovt.

V VINOGRADU si gotovo že vse ozrežal in povezal, pognojil in prekopal, trte zasadiš in podsadiš. Do polovice aprila lahko še precepiš trte v glavo. Vsa ta dela morajo biti končana, predno začne trta brsteti. Čim pa trta brsti, čim so pogonjki dva prsta dolgi, moraš zveplati proti oidiu ali grozdnii plesni. Pozno žveplanje ne zaleže: najbolj učinkovito je žveplanje takrat, ko se popje razvije in se oidiš zbudil iz zimskega spanja. Če ga takrat zatreš, ga bo pozneje prav malo; če pa ga takrat zamariš, ga s poznejšim žveplanjem ne boš uničil. — Najboljše žveplo za prva žveplanja pa je »črno žveplo«, ki rabi za raztopitev malo sončne toplote in deluje že par ur po žveplanju.

Izšel je PASTIRČEK

za mesec april

Dopis iz Žabnic

V četrtek 25. p. m. na rojstvo M. B. so žabniška dekleta v počastitev Marijinega leta pod vodstvom č. ss. uprizorile dramo štiridejansko »Mala pevka Matere božje«. Dasi so se naša dekleta že večkrat izkazala v prejšnjih igrar, so tokrat prekašala vsako pričakovanje: igrale so v tako dovršeni in doživeti obliki ter v tako lepi in blagodejni slovenščini, da so gledalce naravnost očarale.

Drama je verskega značaja iz preteklosti in prikazuje malo dekle, ki žrtvuje svoje življenje za rešitev in spreobrnitev lastne matere.

Prav dobro so bile razdeljene vloge ter izvrstno podane. Prav posebno se je izkazala nosilnica glavne vloge, mala Mariča (Frida Nagelschmid). Podala je svojo vlogo tako živo in globoko občuteno, da je s tem izpričala prave dramske sposobnosti.

Udeležba je bila jako številna in celo iz bližnjih vasi so se odzvali tej prireditvi, tako iz Uke, Ovčje vasi, Trbiža in Bele Peči.

Med kratkimi odmori je č. g. župnik tolmačil in razlagal vsebino drame vsem onim, ki ne razumejo domačega jezika.

Igro so ponovili v nedeljo 28. marca.

zarec po mizah v velik vrč in ga odnesel v klet. Marička je zaprla hišna vrata in skoraj ji je bilo žal, da je kratkočasna večera bilo tako hitro konec.

»Ali ni Andrejček junak, oče? Frica je nesel močvit v korito, kakor bi nesel našega Pavleta!« govori očetu, ki se odpravlja spat v gornje prostore.

»Pol vasi si oddahne, ko pojde jest komis. Tam ga že izučel« godrnja Komar in stopa zložno po stopnicah. Marička pa gre pospravljati v kuhinjo in izpred oči ji ne more slika, kako nese Andrejček Holterja iz hiše.

»Oh, lep fant je Andrejček, najlepši izmed vseh!« šepče in trudna pomiva kozarce in steklenice.

Tačas je Andrejček stal pod oknom svoje Franke in jo tiho klical.

»Ali jočeš, Francka, ali se veseliš?«

Dolgo ni bilo odgovora, a ko Andrejček ni hotel utihniti, se je pokazal skozi okno bel obraz in Francka je vprašala: »Zakaj ne greš spat, Andrejček?«

»Nocoj sem še tvoj, Francka, jutri bom pa bogve čigav!«

»Ne delaj mi žalosti!«

»Doli pridi!«

»Ne... Nisem taka!«

ALOJZIJ REMEC:

Andrej Košuta

POVEST

»Ven te pometem!« mu grozi ona.
»Sopek mi moraš dati, Marička!«
»Ali ti ga ne da Francka?«
»Francka joče... Mati joče. Tri leta te ne bom videla... Vojška bo... Tako se čmerita obe. Ti, Marička, se pa smeješ in boš moja deklica!«

Ta hip je stopil Holter pred Andrejčka.
»Kaj išče ta tukaj?« je šepnil Marički na uho.

»Vprašaj ga!«

»Ali je prišel svoj klobuk iskat? Fantje, žandarski klobuk se išče!« je zaklical Andrejček v sobo.

Holter je prebledel in stisnil zobe.

»Plačam, Marička!«

Dekle je pometlo črepinje v kot in šlo k Holterju.

»Pokažem jim! V pol uri se vrnem s parčulo!« sika orožnik in šteje denar.

»Fantje!« pravi Andrejček. Na lipici zeleni slamnati mož stoji, na glavi črn klobuk se mu svetli, žandar v seniku sladko spi...»

Ta hip je stopil Holter pred Andrejčka.

»Jezik za zobe, krotol!«

Za trenutek ostaneta fant in orožnik. Gledata se, v očeh se krečeta onemogla jeza in fantovska prešernost, zapovedujoča oblastnost in nezlomljiva upornost.

Visok, trd se okrene Andrejček k fantom: »Ali ste slišali, fantje? S krotol me zmerja in mu nisem ničesar storil!«

Vrata so v hipu polna Andrejčkovih tovarišev.

»Ne pusti se, Andrejček!«

»Saj se ne bom!«

»V vodo ga nesi!«

Ta hip je zgrabil Holter Andrejčka za suknjico in zarohnel nad njim: »Z menojo!«

»Saj ni v službi!« vpije nekdo.

»V moji hiši tega ne!« se oglasi v kotu oče Komar.

Andrejček ne vidi nič, ne sliši nič. Ta hip se je iztrgal, zgrabil Holterja za roko, se upognil in mu z desno roko pod kolena. Že ga ima v naročju. Orožnik se otepa, a le par trenutkov. Andrejčkova levica ga je objela okrog vratu in preko prs in mu stisnila obe roki k telesu.

»Pusti me!« se vije orožnik pod železnim objemom Andrejčkovih rok.

»Andrejček, v moji hiši tega ne!« kriči

STRŽAŠKEGA

Marijin teden pri Novem sv. Antonu v Trstu

se bo vršil od Velike noči do bele nedelje (od 18. do 25. aprila).

Govorili bodo:
p. dr. Odilon Mekinda, O.M. Cap.
Ludvik Šavelj, C.M.,
Jože Vidmar.

Verski govori za izobražence

V Marijinem domu (ulica Risorta, 3) bodo v dneh 12., 13. in 14. aprila (ponedeljek, torek in sredo v velikem tednu) verski govori za izobražence, ob 8. uri zvečer.

Govoril bo p. dr. Odilon Mekinda, generalni definitor kapucinskega reda v Rimu.

Blagoslovljene oljke

V Trstu boste v nedeljo dobili pri cerkvenih vratih posebne oljke vejice. Prostovoljni prispevki zanje bodo v prid revežem, ki jih podpira Slov. Vincencijeva konferenca v Trstu. Vzemite te vejice in storite dobro delo!

Obratke bodo zaprli v Trstu

V petek dne 9. aprila ob 13. uri se prične v Trstu zapora vseh obratov, ki bo trajala do 24. ure istega dne. Tako poroča komunikacijskega odbora malih in srednjih podjetnikov. Ves ta čas bodo trgovine, javni lokali in obrtniške delavnice ter mali industrijski obrati ostali zaprti. V poštev bo prišlo okrog 13.000 podjetij. Ta zapora naj bi bila nekaj začetek širše akcije proti odgovornim oblastem zaradi obupnega gospodarskega položaja, pri katerem so prizadeta predvsem mala in srednja podjetja.

Družine zavezniških vojakov se zopet vračajo v Trst

Družine ameriških in angleških vojakov, ki so po objavi 8. oktobra v naglici zapustile tržaško področje, se sedaj zopet vračajo v Trst. Po 20. marcu so svoji zavezniških vojakov dobili uradno dovoljenje za povratek in bivanje na Tržaškem ozemlju. Ameriške družine bodo zasedle stanovanja, ki so doslej ostala zaprta, medtem ko si bodo morale angleške družine poiskati nova stanovanja, ker so prejšnja zasedli Tržačani, zlasti ezuli.

Delo tržaškim ladjedelnicam zagotovljeno

Notranja komisija tržaških ladjedelnic, ki se je pretekli teden mudila v Rimu, kjer je bila sprejeta na pristojnem ministrstvu, je tam dobila zagotovilo, da bodo tržaške ladjedelnice v prihodnjih dveh letih prejele isto višino naročil kot do sedaj. Pravzaprav bodo naročila še povečala za 370 milijonov lir. S tem je zaenkrat delo zagotovljeno in nevarnost poslabšanja gospodarskega položaja odpravljena.

Raznarodovanje slovenske obale se nadaljuje

Na zadnji seji tržaškega sveta je podžupan Visintin podal proračun o delih v preteklem letu in načrtal program za tekoče leto. V tem programu je vključena tudi gradnja velikih stanovanjskih hiš v predmestju. Za nakup zemljišča, ki je vse v rokah slovenskih gospodarjev, je občina določila vsoto pol milijarde lir. Določena cena za odkup zemlje znaša 200 lir

na kvadratni meter, kar je smešno nizko. Prav tako je v načrtu gradnja osmih velikanskih palač, ki jih bodo sezidali v predmestnih predelih na Lovcu za istrske begunce. Vsaka hiša bo visoka pet nadstropij.

VABILO

Akademski klub »Jadrana« vabi na proslavo, ki bo v soboto 10. aprila ob 20.30 v Auditoriju v Trstu ob priliki:

50-letnice rojstva SREČKA KOSOVELA in
10-letnice smrti STANKA VUKA.

Vabila so na razpolago na sedežu kluba v ulici Machiavelli št. 13 II. in pri poverjenikih kluba.

Svetogorska kronika in devetdnevica

V čast Materi božji na Sv. gori pri Gorici Pod tem naslovom je izšla v Trstu knjižica, ki v kratkih potezih riše zgodovino Sv. gore od začetka do danes in obenem prinaša devetdnevico, ki je primerno pripravljena, da jo lahko vsak Marijin častilec kar sam opravlja doma.

Knjižica se dobi pri vseh dušnih pastirjih, v Katoliški knjigarni v Gorici in pri Fortunatu v Trstu.

Ker je naklada knjižice nizka, se naprošajo častiti duhovniki, da bi čimprej sporočili število izvodov, ki bi jih eventualno še potrebovali za svoje vernike. Istotam se dobijo tudi razglednice z milostno podobo svetogorske Matere božje kot spomin na Marijino leto 1954.

Naročila naj se naslovijo na založnika: Peter Flander, Via Cavana 7/II, Trieste.

Boršt

Zelo redko se oglasimo in se sedaj prihajamo z zadnjim vlakom. A vsceno ne obupamo, saj nas tolažijo besede: Prvi Lodo poslednji in poslednji bodo prvi. 25. marca smo pri nas prav lepo obhajali materni dan. Za ta dan sta nas pripravili s tridnevno prečistiti gospod župnik Malalan in prečistiti gospod Janežič. Govorov se je udeleževalo precejšnje število ljudi, zlasti večerni govori so bili dobro obiskani. Tridnevno smo zaključili s skupnim sv. obhajilom. Na večer smo se pa v prav lepem številu zbrali pri č. šolskih sestrah, kjer so nas naši ljubljenci iz otroškega vrta iznenadili s prizorčkom »Mamičin najlepši dan«. Tudi šolska mladina je z deklamacijami in ubranim petjem počastila prebrazeno Devico Marijo. kakor tudi svoje ljube mamice. Nazadnje so pa odrasla dekleta uprizorile poučno igr v treh dejanjih »Za srečo«. Bolj primerne za tak dan je niso mogle izbrati. Navzoče je ganila do solz. Igralke so se zelo vživele v svoje vloge. Res je, kar nam pravijo: Malo kdaj Borštani kaj naredijo, a kadar naredijo, naredijo »za prova«.

Slišal sem, da bodo isto ponovili na belo nedeljo. Takrat pa pojdim o vsi v Boršt, zlasti mladina.

ČLANICE SLOV. DIJASKE ZVEZE V TRSTU

bodo uprizorile na cvetno nedeljo 11. aprila ob 5.30 popoldne v Marijinem domu (ulica Risorta 3) igr v 3 dejanjih s petjem in recitacijo

DEVICA IZVOLJENA

Iskreno vabljeni mlajši in starejši!

Z GORIŠKEGA

Program za veliki teden v Gorici

Na oljčno nedeljo ob 8. uri bo pri Sv. Ivanu sv. maša s skupnim sv. obhajilom za moše in fante. Med mašo bo petje Kimovčevega Pasijona.

Na veliki četrtek bo ob 6. uri zjutraj v stolnici sv. maša s skupnim sv. obhajilom za dekleta Marijine družbe in druge vernike.

Isti dan zvečer od 11h do polnoči čiščenje božjega groba v stolnici za slovenske žene in dekleta. Od polnoči do ene za slovenske moše in fante.

Na veliki petek zjutraj ob 6h pridiga o Kristusovem trpljenju v stolnici, nato križev pot.

Zvečer ob 8. uri zaključna postna pridiga na Travniku.

Na Veliko noč zjutraj ob 5.30 bo v stolnici vstajenje za slovenske vernike. Procesija se bo vršila v cerkvi, nakar sledi sv. maša.

Letos bomo prvič imeli vstajenje v stolnici zjutraj, ker so mnogi izrazili željo, naj bi tudi v Gorici imeli na Veliko noč zjutraj vstajenje. Cerkvena oblast je tej želji vernih Goričanov hotela ustreči v upanju, da bo tudi to služilo h globljemu doživljanju velikonočnih skrivnosti. Zato upamo, da se bodo verniki vstajenja v obilnem številu udeležili. — Pri procesiji in pri maši bo pel mešan zbor naše vedno lepe velikonočne pesmi.

Verniki, udeležite se v obilnem številu svojih pobožnosti velikega tedna!

Romanje

Na velikonočni ponedeljek popoldne bomo romali k Materi božji v Livenzo (Madonna di Livenza). Tam bomo imeli govor, pete litanije, rožni venec in blagoslov. Prijavite se pri g. Kleindienstu na Travniku. Vodstvo Apostolstva molitve

† Dr. Joško Jakončič

V Gorici je pretekli torek 6. aprila umrl dr. Joško Jakončič iz znane goriske družine. Bil mu je 51 let, ko ga je neizprosna smrt vzela s sabo. Precej časa je bolehal, vendar je bilo upanje, da se pozdravi. Sedaj je pa bolezen zahtevala njegovo življenje. Pokojni dr. Joško Jakončič je bil zadnja leta profesor na slovenskih srednjih šolah v Gorici. Zato mu posebno naša študirajoča mladina dolguje svojo hvaležnost. Njegovim preostalim, posebno bratu dr. Francu Jakončiču naše sožalje.

Števerjan

»Kmečko-delavska zveza« v Števerjanu bo predvajala tudi v soboto dne 10. t. m. ob 20h dokumentarne kmetijske filme kot doslej; ob tej priliki bomo tudi pojasnili vprašanje škropljenja sadnega drevja.

V nedeljo nas je obiskalo veliko meščanov, celo Tržačani so prišli; saj si moral dobro paziti na poti, da nisi padel v nesrečo: vsch vrst motornih vozil je drvelo po naših poteh. Tuji obrazi so se zbirali po vsch stezah in zasedali mize ob briškem vinu.

Zvečer, ko smo Števerjanci bili zopet sami, nam je naše komaj ustanovljeno prosvetno društvo nudilo prvi kulturni večer. Dvoranica se je kmalu napolnila z dobrovoljnimi ljudmi. Ko je vstopil predavatelj, č. g. Mirko Mazora, je kar zasumelo po dvoranci; saj ga že vsi poznamo kot govornika s »Travnika«.

To je bil pozdrav g. predavatelju in znak velikega pričakovanja, ki je bilo popolnoma zadoščeno, ko je ob zaključku kar zagrmelo od ploskanja.

Predaval nam je o velikem misijonarju in škofu Frideriku Irenuju Baragu. »Prav lepo je bilo« mi je naslednji dan pripovedoval prileten mož, »zdalo se mi je, da vidim Barago s otroci, študenta na Dunaju z duhovnim očetom Dolinarjem, kaplana trpina s čudaskim župnikom in končno misijonarja in škofa tam med ameriški Indijanci... Kako nam je lepo povedal... Še bi ga poslušal...«

Med predavanjem sta nam dve dekleti prav lepo podali v deklamaciji veličino Barage in hrepenenje slovenskega naroda po povečanju svojega sinu na oltar. Videli smo tudi skioptične slike, ki so nam vtisnile v spomin to, kar smo slišali.

Č. g. predavatelju se prav iskreno zahvaljujemo in pristavljamo, da bi ga prav radi še poslušali.

Tudi našemu Katoliškemu prosvetnemu društvu hvala za lep večer in voščimo: Kar pogumno naprej po poti, na katero ste stopili!

Pretekli teden je strašna nesreča pretresla celo vas. Domačinka Antonija Ciglič, vd. Gravner, stara 74 let, je živa zgorela. Ko je na polju sežigala dračje, se je ogenj prijel njene obleke in v trenutku je bila vsa v plamenu. Čeprav so takoj prikočili na pomoč bližnji delavci, je niso mogli rešiti smrtnih opeklin. Umrla je čez noč v gorški bolnici. Pokopali smo jo na domačem pokopališču. Bog ji daj večni mir.

Dne 6. aprila smo pokopali Uršulo Hlede, 78 let staro. Bila nam je vzgled potrpežljivosti in vdanosti v božjo voljo, saj je bila od rojstva slepa in v zadnjih letih je zgubila še nogo. Kljub vsemu temu je rada hodila v cerkev in je vse trpljenje žrtvovala za moderne brezverce. Bog ji je gotovo v večnosti poplačal.

† Mirko Obidič

»Zgodaj je končal, pa je izpolnil veliko let; z a k a j njegova duša je Bogu dopadla, zato je hitel vzeti ga izmed hudobij« (Modr. 4, 11, 13-14).

Res, zgodaj je končal: imel je komaj devet let ter je obiskoval tretji razred slovenske ljudske šole v ul. Croce v Gorici.

— In njegova duša je Bogu dopadla: na bolniški postelji je veliko trpel ter pogosto izgovarjal Jezusovo in Marijino ime. Med šolskim letom je že sanjal, kako bo letos meseca maja šel k prvemu sv. obhajilu; toda njegovo prvo sv. obhajilo je bilo tudi zadnje, ki ga je prejel v bolnici nekaj dni pred svojo smrtjo, ko je prejel tudi zakrament sv. birme ter poslednjega olja.

Pretekli torek dne 30. marca so ga njegovi sošolci iz 3. razreda kropili mrtvega na njegovem domu, kjer je ležal pred njimi prav tako, kakor poje Gregorčič »Pri mrtvačem odruc«:

»Oj, tu ležiš na odri,
kot angelček miru,
očesci jasnomodri
zatisnjeni svetlu.«

Nad umrlim je plaval dih nadzemskega miru, med katerim nam je Mirko molčel, negibno, pa vendar tako močno govoril, da smo bili vsi do solz ginjeni. — Ljudstvo je polagalo bele nageljne okoli njega ter razmišljalo o njegovem nedolžnem mladem življenju, ki je odhitelo v božji zaton.

Da, naš Mirko živi v Bogu! To bodi velika tolažba njegovim žalostnim staršem v teh težkih dneh in vse življenje.

Šmarnice o Brezmadežni

Kot smo v našem listu že pisali, izdejo letos posebne šmarnice, ki jih je sestavil msgr. Gregorec. Knjigo je založila Družba sv. Mohorja v Celovcu in je že dostopna. V kratkem bo na prodaj tudi v Gorici in Trstu. Ko bo tu, bomo javili v »Katoliškem glaslu«.

Štandrez

V bolnici pri Rdeči hiši je nenadoma umrla Nanut Ema, poročena Doles, žena postrežnika na gorškem slov. učiteljsku Fortunata Dolesa. Bila je nekaj časa v bolnici, ali nič ni kazalo, da se bo njeno stanje tako poslabšalo, ko je v torek opoldne umrla. Pogreb je bil v sredo na štandreškem pokopališču. Pokojna je imela 43 let ter zapuščila dva majhna otročiča. Možu in vsem preostalim naše iskreno sožalje, njej pa večni mir pri Bogu.

DAROVI

Za SLOVENSKO ALOJZIJEVIŠČE

G. Franc Terpin daruje namesto cvetja na grob pok. Antonije Ciglič 500; v isti namen pok. Uršule Hlede 500 lir.

Bog plačaj!

LISTNICA UREDNISTVA

Prihodnja številka »KG« izide na veliki četrtek in bo dvojna. Stala bo 40 lir. Vse gg. sotrudnike prosimo, da pošljejo svoje prispevke pravočasno, vsaj do torka 13. t. m.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič

Tiska tiskarna Budin v Gorici

Naznanjamo vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je v ponedeljek 5. t. m. zvečer preminul v Gorici

dr. Joško Jakončič

odvetnik in profesor na slovenski gimnaziji

Gorica, 6 aprila 1954

ŽALUJOČI OSTALI

»Pridem pa jaz k tebi!« se je tiho zašepetal Andrejček in izginil za voglom.

»Jezus, Marija! Ali si ob pamet!« je šepetala Francka, ko je prislonil Andrejček lestevico k oknu.

»Nocoj moram k tebi!«

Ni še izpregovoril in že je stal na vrhnjem klinu in sedel na okno.

Francka se je odmaknila in zatisnila okence.

»Nocoj si zadnjič moja. Potem me bo cesar komandiral!« je sunkoma govoril Andrejček.

»Pil si, Andrejček! Za božjo voljo te prosim, idi spat! Tvoja mati joče, jaz ne vem, kaj bi od žalosti, ti pa piješ in se veseliš ves popoldan, ves večer!« je vzdihovala Francka.

»Daj mi šopek za jutri, Francka!«

Ujel je njeno roko in jo skušal potegniti k sebi.

»Kako si lepa, Francka!«

»Pusti me! Jutri zjutraj ti dam šopek!« je prosila Francka in se izvila.

»Sedaj ga hočem imeti! K tebi grem!«

»Ne, Andrejček, ne!«

»Zakaj ne?«

»Ker sem ti res dobra...«

Andrejček je vzrotil.

»Nočeš? Prav. Vsaka bi bila vesela, ko bi prišel tako k njej kakor k tebi! Ti pa se braniš. Nočem šopka, nočem ničesar! Ti nisi več moja!«

»Nimaš me rad, da tako govoriš!« je tiho zajokala Francka.

»Mari meni tvoje solze! Za nuno idi!« se je razjezil Andrejček, skočil z okna na tla in vrgel lestvo v travo.

»Andrejček!« je kriknilo dekle.

On pa je ni poslušal. Šel je že po poti, po kateri je bil prišel, in ko je ugledal iz Komarjeve gostilne luč v prtiličju, je vedel, kam pojde.

Francka je jokala v trde hodne rjuhe svoje poselske postelje, ko je Andrejček pogledal skozi okno v Komarjevo kuhinjo, kjer je dremala za mizo lepa Marička.

»Dekle!« je šepnil in se naslonil na okno.

Marička se je zdrnila iz sna.

»Ti, Andrejček?« je dejala sladkozaspano.

»Jaz, Marička! Povsotat sem prišel k tebi! Privij luč, svetila je škoda!«

Marička je pogledala Andrejčka z opojnim pogledom in trudno vstala.

Drugo popoldne je stal Andrejček Košuta

pred naborno komisijo, kakor ga je Bog ustvaril, in zdravnik in častniki so občudovali njegove mišice.

»Prvi mož na levem krilu bo!« je dejal zdravnik, ki je povedal korporal njegovo višino nad mero.

»Ali si zdrav, fant?« je vprašal doktor.

Andrejček se je začudil: »Kaa?«

»Ali si zdrav, te vprašam!« je zarjul zdravnik, da je ves zardel v tolsto lice.

»Ne razumem, gluh sem!« je odgovoril Andrejček, ki si je bil napravil v zadnjem hipu načrt, kako bi komisijo prevaril in se ognil vojaški suknji vsaj za eno leto zlate prostosti.

»Lazeš, dečko!« je vpil zdravnik in potisnil fanta na stol.

Andrejček je sedel in sklenil, da bo molčal kakor riba. Zdravnik mu je gledal v levo in desno uho in grdo krl po nemško.

»Ali je fant res gluh?« je vprašal proti mizi, kjer so sedeli župani.

»Ni mi znano, gospodje!« se je oglasil župan z Golega brda.

»Kako slišiš?« se je zdravnik obrnil prijazneje k Andrejčku.

»Kaa?« je zopet vprašal Andrejček in bedasto obračal oči, da bi komisija njemu

bolj verjela kakor županu.

Zdravnik je stopil za fantov hrbet, se sklonil nad mizo in polglasno dejal: »Fant je gluh, ne bo za vojsko!«

Komisija se je zganila od začudenja.

Zdravnik pa je stopil še par korakov stran na drugi konec mize in skoraj šepetaje dejal: »Dobro! Naj pride drugi na vrsto!«

Tedaj je vrglo Andrejčka s stola in zavriškal bi bil od veselja, da se mu je načrt posrečil.

Pogledal je po komisiji.

A čudo: okrogli doktor je planil kakor obleden k njemu in vpil: »Sposoben brez vsake napake!«

Andrejček se je šele tedaj zavedel, da se je izdal.

»Pokažem ti, deček! Boš ti nas za nos vodil! V treh letih ti preide veselje biti gluh! Pri tej priči bi moral v luknjo!«

»Fant je edini sin matere vdove!« se je opogumil oče Krivec pri županski mizi.

Tedaj se je oglašil predsednik komisije, veliki major, ki je doslej prebiral neke papirje: »Poročila govorijo, da matere ne podpira, da je fant razgrajac in pretepač in si vsi žele, da pride iz vasi. Potrjen za

tri leta v liniji in dvanajst let v rezervi. Marš!«

Andrejček se je okrenil in mrmral med zobmi, ko se je oblačil: »Tako so me opislali. A če drugih ni bilo koncev v treh letih, tudi mene ne bo...«

Čez dobro uro je z drugimi vred prisegel, da bo zvesto služil vojake po hribih in dolinah, po dnevi in ponoči, na suhem in na vodi, vselej, povsod...

Tistih par mesecev od nabora do poti v kasarno za tri leta je preteklo Andrejčku naglo, preneglo.

Kakor čez noč je prišlo tisto jutro, ko je bilo treba iti.

Na tleh je zijal črn vojaški kovčeg z ubornim bajtarskim perilom, na vrh je bila položila Andrejkova mati zadnje spremstvo: molitvenik, rožni venec in hleb bele kruha.

»Na Boga ne pozabi, fant!« je govorila in jok ji je dšil glas.

Andrejček je sedel na postelji in si praviljal šopek za klobukom.

»Denarja ti ne bom mogla pošiljati. To imaš za prvo silo!«

(Nadaljevanje)